

Het seizoen is voorbij

Tekst Piet Steffen, Leraar Imkeren. Foto's Abe Maaijen

Het is nog heel mooi weer als ik dit schrijf, maar het bijenseizoen is voorbij. De volken zijn ingewinterd. Zij beginnen aan hun winterzit.

De temperatuur van het broednest daalt, want er is geen open broed meer. Het volk is omringd door de voederkrans en gaat dicht op elkaar zitten als het kouder wordt en gaat weer uit elkaar als het weer iets warmer wordt. Bij meer dan 10 °C vliegen de bijen weer uit en soms in november kunt u stuifmeel binnen zien komen. Het belangrijkste voor de volken op dit moment is rust. Iedere verstoring kost energie om de temperatuur in de kast weer in balans te krijgen. Heeft u een plexiplaat op de kast liggen dan kunt u mooi zien dat de bijen traag bewegen. Er is een constante beweging; de bijen aan de binnenkant wandelen naar buiten, zij zijn opgewarmd, de bijen aan de buiten-

kant wandelen naar binnen om op te warmen. Een knap staaltje temperatuurbeheersing.

De kast

In Nederland overwinteren de meeste volken op één broedkamer, maar grote volken kunnen op twee broedkamers overwinteren. Het volk zit dan wel in de bovenste broedkamer. De gaasbodem kan het beste open blijven om niet teveel vocht in de kastruimte te hebben. Ventilatie is namelijk belangrijk. Vocht en tocht zijn de grootste vijanden. De bijen hebben alle naden dicht gekit met propolis.

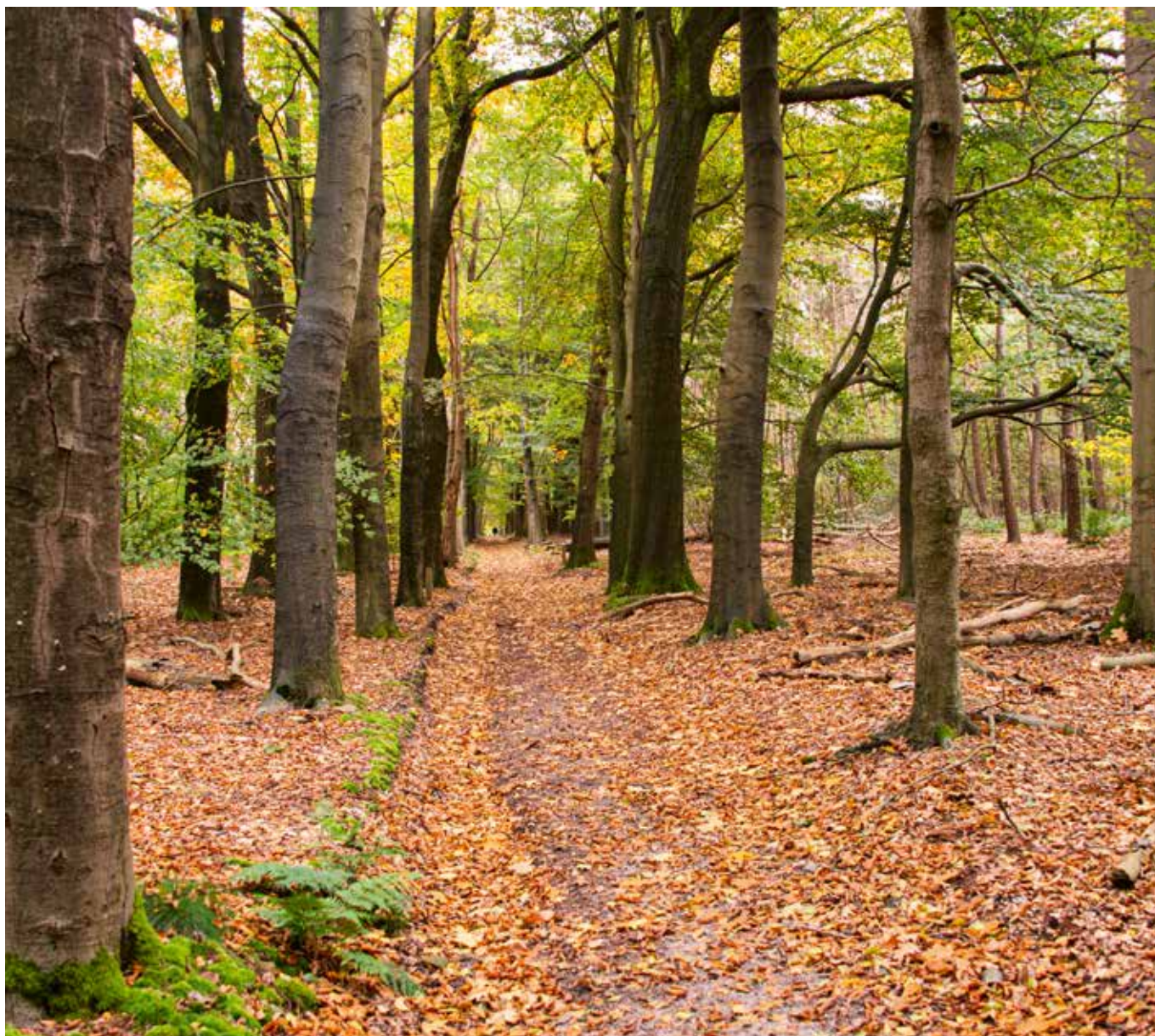
De ramen

De honing is geslingerd en de ramen

moeten worden opgeslagen. Neem een reservekast met een open gaasbodem, stapel nu de bakken met ramen op elkaar en leg de dekplank en het deksel erop. Zo ontstaat er een toren van uitgebouwde ramen met een goede ventilatie. Zorg ervoor dat het vlieggat dicht zit, zodat muizen en wasmotten er niet bij kunnen. IJsazijn in een schoteltje bovenop de ramen doodt eventuele eieren en larven van de wasmot die in de ramen zouden kunnen zitten. Ook hier geldt; vocht is onze vijand. Kunt u de toren in de schuur (bijenstal) of onder de carport zetten dan is dat beter.

Raampjes met ijsazijn

Wandelen in het herfst bos

De imker

Wat moet u nu doen als imker als u niet in de bijen kunt werken. Wat zijn de winteractiviteiten.

- a. U bent lid van een vereniging, ga dan naar de winterbijeenkomsten. Daar is veel nuttige informatie te verkrijgen en vaak worden er interessante lezingen gehouden.
- b. Eindelijk is er tijd om het blad *Bijenhouden* nog eens goed te lezen.
- c. Hoe staat het met de Aziatische Hoornaar? En wat moet ik daarmee?
- d. Pak de cursusmap er nog eens bij en lees de belangrijkste hoofdstukken nog eens na; bijvoorbeeld zwermverhinderings.
- e. Ga ik volgend jaar een nieuwe cursus doen: de gevorderdencursus, een koninginnenteelt cursus of een cursus over honing?
- f. Materiaal verzorging. Hoe staat het met mijn materiaal? Moeten er kastonderdelen opnieuw geschildderd worden. Heb ik volgend jaar raampjes nodig?
- g. Lees uw aantekeningen op uw kastkaarten nog eens terug; wat heb ik allemaal gezien en gedaan?
- h. En hieruit kunt u een bijenplan voor het volgend seizoen maken.
- i. Bijenplan. Hoe ga ik het volgend jaar aanpakken? Bedenk dat de bijenvolken zich gaan splitsen en dat u materiaal nodig hebt, zoals zesramers, nieuwe kasten, nieuwe ramen. Het is goed om daar eens over na te denken. Ga ik de zwermverhinderings op dezelfde manier aanpakken of niet? Hoe is het met de varroamijtbehandelingen gegaan?
- j. Ga ik volgend jaar reizen; bijvoorbeeld naar het fruit, naar het koolzaad of naar de heide. Met natuurbeheerders en fruitkwekers kunt u alvast afspraken maken.
- k. Geniet van de winternatuur; ga lekker wandelen, want het herfstbos is zo mooi.

Tot slot

De bijen hebben even rust, maar de imker hoeft niet stil te zitten. Ik hoop dat u met veel plezier deze rubriek hebt gelezen. Volgend jaar ga ik wat anders doen. Met imkergroet, Piet. 🍓